

Богдан Посацький

к. арх., професор,

Кафедра містобудування, Інститут архітектури,

Національний університет «Львівська Політехніка»

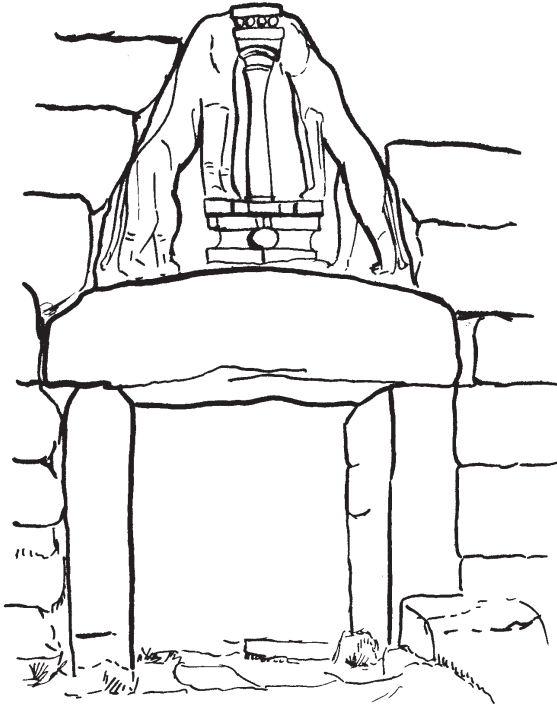
**ДАВНІ ЗУСТРІЧІ З РОМАНОМ ЛИПКОЮ -
ДУШЕВНІ СПОГАДИ**

Перша зустріч з Романом Липкою відбулася на вступному екзамені з рисунку у липні 1959 р. Середнього росту, чорнявий, з характерними вусами, елегантно одягнений, він мовчки ходив між мольбертами абітурієнтів і перед закінченням екзамену, звертаючись до всіх, тихо сказав: «Все буде добре».

Наступна зустріч настала у вересні того ж року на лекції з історії архітектури у аудиторії 304 головного корпусу. Вдень студенти тогочасної кафедри архітектурного проектування Інженерно-будівельного факультету (майбутні архітектори - офіційно: проектанти меблів та інтер'єру) впродовж 1959/1960 і 1960/1961 н. р. працювали у столярних цехах і мебльових фабриках, вчилися ввечері з 19 до 22 год. Навчання відбувалося традиційним способом, лектор розповідав про історичні епохи, архітектурні стилі, видатні будівлі і крейдою на дошці ескізно рисував ту чи іншу будівлю чи споруду. Роман Липка говорив досить тихо, але володів крейдою майстерно, ми намагалися і собі в конспектах щось записати і нарисувати. Тоді проектантів меблів та інтер'єру була всього одна група, в аудиторії панувала тиша, час лекції проминав непомітно. Розуміючи наші складні умови навчання, Роман Липка намагався нас підбадьорити, зацікавити світом архітектури.

З курсу історії архітектури домашнім завданням було перерисовувати тушшю на папері чи кальці книжкові зображення невеликих пам'яток архітектури, рисунки приймалися на екзамені. Роман Липка вважав, що таким чином студенти зивкали виконували лінійні рисунки ескізного характеру, що необхідно в професії архітектора. Декілька цих рисунків з автографом Р. Липки збереглося в моєму архіві.

Зрозуміло, що Роман Липка мусів дотримуватися програми курсу історії архітектури (надісланого з московського міністерства освіти), але на другому і третьому курсах багато розповідав про історію архітектури Львова. На нашому третьому курсі (1961/1962 н. р.) Львівський політехнічний інститут повернувся до звичного режиму стаціонарного навчання, відновилася також назва спеціальності «архітектура».

МІКЕНИ , ЛЬВИНІ ВОРОТА .

XIV до н.в

Посацький ПМІ-1

Q 1

Рис. 1. Мікени. Львині ворота. 1960 р.

Афіни , ЕРЕХТЕЙОН

400 р до н.е

Посацький РМІ-Г

Рис. 2. Афіни. Ерехтейон. 1960 р.

Рис. 3. Роман Липка веде лекцію-екскурсію. 1962 р. Фото Б. Посацького.

З'явилася можливість проводити лекції-екскурсії для студентів по Львову і Роман Липка робив це з великим бажанням і задоволенням, демонструючи невичерпні знання історії та архітектури нашого міста. Тут слід додати, що на початку 1960-х рр. практично єдиним джерелом інформації про історію архітектури була дуже обмежена кількість друкованих видань. Про архітектуру Львова існувало дві-три брошурки, до того ж низької поліграфічної якості, з «розмазаними» чорно-білими фотографіями. На цьому тлі лекції-екскурсії Романа Липки поставали свіжим джерелом живої інформації, сьогодні сказали би в «інтерактивній формі».

Працюючи на кафедрі, Роман Липка науково займався проблемами інсоляції, в тому у гірських районах, заміряючи умови інсоляції сільської забудови. Неочікуваним підтвердженням цьому стала зустріч влітку 1962 р. у Берлебаші поблизу Рахова на Закарпатті. Літо видалося дуже спекотним, хотілося скупатися. І от, ідучи з батьком дорогою над гірським потоком, раптом бачимо Романа Липку і його помічника, мого одногрупника Анатолія Міщенко, які саме вибирали місце для купання. Це вони після замірів інсоляції вирішилися охолодитися і тут ми їм склали веселу компанію у стрімких, але тоді теплих водах потоку під величезними лопухами.

Після 1971 р. у складі відновленого архітектурного факультету мені, як викладачеві кафедри містобудування, випало стати колегою Романа Липки. Працюючи на різних кафедрах, наше спілкування переважно відбувалося в коридорі, спираючись на підвіконник біля вікна. Говорили ми частіше про архітектуру Львова, про книжки і статті, адже Липці вдалося (саме так, долаючи бюрократію) видати популярно цікаві і водночас науково достовірні книжки: Ансамбль вулиці Вірменської / Липка Р.М./ - Львів: Каменяр, 1983; Зустріч зі Львовом / Вуйцик В.С., Липка Р.М./ - Львів: Каменяр, 1987. Ці видання донині актуальні, з автографами автора зберігаю їх «під рукою» у власній бібліотеці.

Минули десятиліття і у сучасному швидкоплинному житті згадую Романа Липку як людину з когорти львівських українських інтелігентів, педагога широких знань і зацікавлень та людину доброї душі.